

**POMOC UDZIELANA
UCHODźCOM NA TERENIE
GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW
W OKRESIE
OD 27 LUTEGO 2022 R.
DO GRUDNIA 2022 R.**

Dane statystyczne

Według danych statystycznych (stan na 1 kwietnia 2022 r.) w Krakowie przebywało blisko 270 tys. uchodźców, co stanowi 20% jego mieszkańców. W świetle danych rejestrowych PESEL na 31 października 2022 r., w obszarze metropolitalnym Krakowa (a więc albo w granicach Miasta albo w jego pobliżu) mieszka 51 805 uchodźców ukraińskich, z czego w Krakowie 37 tys. (w granicach Miasta).

Według drugiego źródła (badanie Unii Metropolii Polskich), które uwzględnia nie tylko uchodźców, ale wszystkich Ukraińców mieszkających w Krakowie i okolicach (zarówno Ukraińców sprzed 2022, jak i 2022) i opiera się na informacjach Big Data dostarczonych przez firmę Selectivv, szacunkowo 180 tys. Ukraińców mieszka w Krakowie (stan - maj 2022 r.) i kolejne 54 tys. w aglomeracji.

Biorąc pod uwagę, że przed 24 lutego 2022 r. w Krakowie mieszkało około 50-70 tys. Ukraińców (dane Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji) należy szacować, że liczba uchodźców wynosi aktualnie ok. 120 tys. w naszym Mieście.

Źródło: Refugees from Ukraine in Kraków; Konrad Pędziwiatr, Jan Brzozowski, Olena Nahorniuk; Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji; Centre for Advanced Studies of Population and Religion, Cracow University of Economics, 2022

Finansowe zaangażowanie w pomoc uchodźcom

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, pomoc uchodźcom jest zadaniem administracji rządowej, dlatego część wydatków wynikających z realizacji zapisów art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.), jest refundowana przez Wojewodę Małopolskiego.

Do 31 grudnia 2022 r. Urząd Miasta Krakowa zrealizował zadania na rzecz uchodźców na kwotę: **197 418 699 zł.**

Część zadań realizowanych przez Gminę refundowana była tych środków z budżetu Wojewody Małopolskiego.

W składanych wniosków o refundację znalazły się m.in.:

- pokrycie kosztów zakwaterowania,
- bezpłatne korzystanie ze środków transportu publicznego oraz specjalistycznego transportu dla osób z niepełnosprawnością,
- zapewnienie codziennego żywienia zbiorowego,
- zapewnienie środków czystości i higieny osobistej,
- wypłata świadczenia pieniężnego, która zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy,

- wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwiu itp.,
- wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy,
- wydatki zgodnie z art. 29 i 30 oraz 32 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (świadczenia – sport, kultura edukacja, pomoc psychologiczna),
- umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki,
- świadczenia z pomocy społecznej dla osób objętych opieką systemową Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie,
- finansowanie pobytu dzieci obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej,
- sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy,
- inne wydatki - pakietów żywnościowe, prowadzenie punktów darmowego wydawania odzieży i środków chemicznych,
- prowadzenie punktu recepcyjnego na Dworcu Głównym.

Część działań na rzecz uchodźców, prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków, odbywała się i nadal się odbywa dzięki wsparciu sponsorów.

Pomoc rzeczowa - spora część wydawanej potrzebującym żywności, leków, obuwia, odzieży czy środków czystości, pochodziła od darczyńców. Wielkie koncerny paliwowe jak Shell czy BP, włączyły się w działania oferując laptopy dla uczniów, czy wsparcie bonami paliwowymi dla organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy uchodźcom. Firma Ikea dostarczała meble do punktów porad prawnych, magazynów żywności i ubrań. Oprócz darowizn rzeczowych od Donatorów, Miasto otrzymało od podmiotów komercyjnych wsparcie w postaci wolontariatu pracowniczego. Taki zastrzyk wsparcia kadrowego był dla Miasta nie do przecenienia.

Pomoc żywnościowa - wspólne działanie Miasta z organizacją World Central Kitchen pozwoliło na wydanie ponad 9000 posiłków dystrybuowanych przy centrum handlowym Plaza oraz przez okres 2 miesięcy pokrywało zapotrzebowanie na wyżywienie prawie 300 uchodźców zamieszkujących w miejscu czasowego pobytu znajdującym się hotelu Ibis w Krakowie. Ponadto World Central Kitchen opłaciło obiady szkole dla dzieci z Ukrainy, które zaczęły uczęszczać do krakowskich szkół. Firma Shell przez dwa miesiące dostarczała żywność do jednego z wynajmowanych hoteli, gdzie od marca do sierpnia mieszkało ok. 300 uchodźców

W dniu 16 lipca 2022 r. odbyła się akcja przekazania przez Tajwańską Fundację TzuChi bonów o wysokości 1000 zł dla obywateli Ukrainy na zakup żywności i środków czystości w wybranych sklepach. Wydano bony na kwotę 1 miliona złotych. Pracownicy byli zaangażowani w typowanie osób, rodzin, przygotowanie akcji oraz uczestniczyli w wydawaniu bonów.

Wolontariat pracowniczy - wiele krakowskich firm zaangażowało swoich pracowników w prace na zasadach wolontariatu. Wśród wolontariuszy byli też pracownicy Urzędu Miasta Krakowa i miejskich jednostek organizacyjnych.

Osoby zaangażowane pomagały w następujących obszarach:

- praca w magazynach,
- tłumaczenia,
- pomoc w punktach dystrybucji pomocy humanitarnej,
- wsparcie w punktach tymczasowego pobytu.

Wolontariat mieszkańców - Miasto prowadziło bazę i współpracowało z 4,5 tys. wolontariuszy, którzy pomagali osobom uchodźczym na terenie całego Krakowa. Grupa wolontariuszy organizowała dyżury, telefonicznie umawiali osoby z bazy wolontariatu na konkretne lokalizacje. Obsada wszystkich miejsc w pierwszych dniach wojny wiązała się zaangażowaniem ok. 1000 osób tygodniowo.

Działania informacyjne i wsparcie prawne

- umieszczanie we wszystkich mediach miejskich komunikatów w języku ukraińskim
- dedykowany profil na stronie internetowej Miasta www.otwarty.krakow.pl oraz fanpage [@programotwarykrakow](https://www.facebook.com/programotwarykrakow), gdzie publikowano systematycznie informacje dedykowane uchodźcom
- kilkutyśięczna publikacja *Witamy w Krakowie* – przewodnik dla uchodźców w języku ukraińskim i angielskim
- znakowanie miejsc
- materiały ulotne w języku ukraińskim informującego o wszystkich dziedzinach życia w Mieście (zdrowie, edukacja, praca, pomoc społeczna, pomoc humanitarna, prawo, działalność gospodarcza itd.)
- produkcja filmików informacyjnych kierowanych do uchodźców publikowanych w mediach społecznościowych, Telegram, Facebook i inne.
- tłumaczenie wszystkich najważniejszych procedur, które są potrzebne nowym mieszkańcom
- publikacja i dystrybucja bezpłatnych słowników ukraińsko-polskich
- uruchomienie punktów informacyjno-prawnych takich jak: Centrum Wielokulturowe, Punkt Informacyjny: kilka lokalizacji w Mieście.

Wybrane działania na rzecz uchodźców realizowane przez Urząd Miasta Krakowa

- Prowadzenie Punktu Relokacji, punktu wypoczynkowego dla matek z dziećmi i dwóch punktów wypoczynkowych dla rodzin, punktu żywnościowego (we współpracy z ZHP, grupą PERON 4, grupą tłumaczy i innymi organizacjami), punktu koordynacji wolontariatu, punktu pomocy dla zwierzętom, punktu żywienia – posiłki ciepłe oraz namiotu z odzieżą na Dworcu PKP i dworcu PKS do końca sierpnia 2022 r. Praca na dworcu do końca sierpnia realizowana była w trybie 24h. Do chwili obecnej Punkt Relokacji jest prowadzona przez ZHP na zlecenie Wojewody Małopolskiego.
- Dostarczanie żywności dla uchodźców oczekujących pod konsulatem generalnym Ukrainy w Krakowie w okresie wzmożonego napływu uchodźców do Krakowa.
- Organizacja punktu tymczasowego pobytu wraz z pełnym wyżywieniem na ponad 300 osób.
- Współpraca z Koalicją Otwarty Kraków, skupiającą blisko 60 organizacji pozarządowych działających na rzecz uchodźców w Krakowie i organizujących pomoc do Ukrainy.
- Organizacja miejsca pobytu dla 46 osób obłożnie chorych przybywających w Krakowie.
- Organizacja miejsca tymczasowego pobytu dla uchodźców z Ukrainy w krakowskich instytucjach kultury.
- Uruchomienie aplikacji w ukraińskiej wersji językowej (wersja mobilna i przez stronę internetową dlabiznesu.krakow.pl).
- Pomoc psychologiczna jest udzielana w języku ukraińskim w ponad 15 punktach w Mieście, mogą z niej skorzystać dzieci, młodzież i dorośli uchodźcy oraz

wolontariusze.

- Uruchomienie *livechata* dla przedsiębiorców (możliwość prowadzenia dialogu w języku ukraińskim oraz angielskim).
- Uruchomienie stanowiska z komputerem samoobsługowym do wypełniania wniosków online np. profil zaufany, CEIDG.
- Realizacja programu „Przedsiębiorcze Krakowianki” skierowanego dla kobiet mieszkających w Krakowie (również obywaterek Ukrainy), który ma na celu wzmocnienie na rynku pracy ich pozycji oraz zbudowanie kompetencji wśród Krakowianek w zakresie zakładania i prowadzenia własnego biznesu.
- Koordynacja działań mających na celu przystosowanie i wyposażenie miejsc czasowego pobytu uchodźców wojennych oraz ich obsługa – łącznie (w kulminacyjnym momencie) funkcjonowało **1268 miejsc**, w tym: budynek dawnej kliniki chorób zakaźnych i gastroenterologii – ul. Śniadeckich 5 – 200 miejsc; budynek dawnej czerwonej chirurgii – ul. Kopernika 21 – 250 miejsc; budynek dawnej galerii Plaza – al. Pokoju 44 – 390 miejsc; udostępnione i przygotowane przez firmę STRABAG; w budynku na os. Złotej Jesieni 7 - 78 miejsc. Obecnie funkcjonuje jeszcze budynek byłego centrum handlowego – ul. Kapelanka 54 – 350 miejsc. Udostępnione przez firmę Echo Investment. Obecnie jest dostępna lokalizacja przy ul. Wąwozowej.
- Współpraca z 120 obiektami noclegowymi, które zapewniały pobyt (nocleg i wyżywienie) ok. 2,5 tys. osobom miesięcznie. W grudnia działało jeszcze 35 obiektów noclegowych w tym 17 z zasobów kościelnych, cztery sportowe (około 2073 osób). Pozostało 40 takich obiektów.
- Pomoc mieszkaniową zapewniły również osoby prywatne. Z danych Krakowskiego Centrum Świadczeń wynika, że było to od początku wojny - 8582 podmioty (w tym 8177 - osoby fizyczne, 405 - pozostałe). Udzielono w tej formie pomoc w zakwaterowaniu 32 825 Uchodźcom. Koszt wypłaconych świadczeń wyniósł łącznie 89 200 000 zł.
- Prowadzenie punktu przy Stadionie Miejskim przy ul. Reymonta, w którym pracownicy wydawali pakiety zgodnie ze zgłaszanym przez uchodźców zapotrzebowaniem (wypełniona ankieta). Uchodźcy otrzymywali podstawowe środki higieniczne, niezbędną odzież oraz żywność. Wydawane rzeczy pochodziły ze zbiórki od prywatnych osób oraz firm. W sumie wydano ponad 1690 pakietów dla 5067 osób
- Koordynowanie zbiórki darów żywnościowych w 2 krakowskich halach Makro Cash and Carry – pozyskano ponad 300 kg żywności.
- Zaangażowanie jednostek systemu pomocy społecznej w realizację zadań na rzecz uchodźców - Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Krakowie oraz domy pomocy społecznej, w okresie od 26 lutego 2022 r. do 24 maja 2022 r., świadczyły wsparcie żywnościowe dla uchodźców z Ukrainy w miejscach ich przebywania w trakcie dnia, w tym w punkcie recepcyjnym - Dworzec Główny. W celu organizacji pomocy MDDPS przygotowywał posiłki. Domy pomocy społecznej zapewniały transport związany z dostarczeniem posiłków przygotowywanych w MDDPS.
- Prowadzenie pracy socjalnej dla uchodźców w centrach zbiorowego zakwaterowania. Obywatelom Ukrainy korzystającym z miejsca schronienia w miejscu zakwaterowania oferowana była usługa pracy socjalnej skierowana na wsparcie procesu adaptacji, aktywizacji zawodowej, uregulowania sytuacji zdrowotnej, mieszkaniowej. Pracownicy

socjalni podejmowali szereg różnorodnych działań odpowiadających indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców.

- Do 31 sierpnia 2022 r. wydawano ciepłe posiłki dla uchodźców przebywających w przestrzeni publicznej przy dawnym Centrum Handlowym Plaza. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z organizacją World Central Kitchen uruchomił bezpłatne wydawanie posiłków dla obywateli z Ukrainy przebywających w Krakowie. Zgodnie z umową w namiocie pod CH Plaza miało zostać wydanych 9000 posiłków.
- Od 19 maja do 29 lipca 2022 r. przy CH PLAZA prowadzono punkt, w którym pracownicy wydawali pakiety żywnościowe, składające się z podstawowych artykułów spożywczych (m. in. kawa, herbata, cukier, mleko, konserwy) w zależności od liczby osób w rodzinie. Wydano 2757 pakietów żywnościowych, dla 5174 osób.
- Od 6 czerwca 2022 r. do 29 lipca 2022 r. przy CH Plaza prowadzono punkt, w którym osoby/rodziny ukraińskie miały możliwość ubiegać się o żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2021. Osoby kwalifikujące się do otrzymania pomocy, które uzyskiwały dochód poniżej 220% kryterium dochodowego, otrzymywały z MOPS skierowania, a następnie na miejscu odbierały żywność wydawaną przy Plazie przez organizację partnerską Banku Żywności, tj. Stowarzyszenie Pomocy Ludziom Starszym i Niepełnosprawnym im. Papieża Jana Pawła II w Krakowie. W ramach Podprogramu PO PŻ zaplanowano wydawanie następujących produktów żywnościowych: artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, artykuły mleczne, artykuły mięsne i rybne konserwy, cukier biały oraz tłuszcze – olej rzepakowy.
- W ramach wieloletniej współpracy miast partnerskich Krakowa i Frankfurtu nad Menem oraz odrębnej deklaracji Rady Miasta Frankfurtu o wsparciu w zakresie pomocy uchodźcom w listopadzie i marcu 2022 r. zakupiono i przekazano na potrzeby obywateli Ukrainy bony na pomoc rzeczową na kwotę 70 000 zł. Opłatę za bony poniosło miasto Frankfurt nad Menem.
- Organizacja wsparcia poprzez przekazanie przez japońską fundację Social Welfare Cooperation Fukudenkai bonów o wysokości 500 zł na odzież zimową dla 2 000 obywateli z Ukrainy. Realizacja akcji trwa do 31 marca 2023 r.
- Zapewnienie dodatkowych usług w zakresie utrzymania czystości na terenie Gminy, wynikających bezpośrednio z przybyciem obywateli Ukrainy.
- Prowadzenie Punktu w Tauron Arenie Kraków, w prowadzono obsługę uchodźców z Ukrainy. Załatwiano tam przyznanie nr PESEL (w ciągu trzech miesięcy 31 157 nr PESEL) i wiele innych spraw administracyjnych związanych z pobytem, zatrudnieniem oraz edukacją w Polsce, podjęta została przede wszystkim w celu ułatwienia uchodźcom (którzy nie znają topografii Miasta, niejednokrotnie mają problemy komunikacyjne spowodowane brakiem znajomości języka polskiego i angielskiego) uzyskania niezbędnej pomocy w podstawowych sprawach administracyjnych w jednym miejscu, przy zapewnieniu pomocy tłumacza.
- Rejestracja urodzeń, zgonów, wypisów, potwierdzenie profiliów zaufanych i udzielanie informacji i procedur w języku ukraińskim.
- Organizacja czasu wolnego dla rodzin ukraińskich w ich rodzimym języku, wycieczki, warsztaty, zajęcia dla dzieci.

- Nauka języka polskiego dla dzieci i młodzieży (w ramach wsparcia w szkole) oraz dedykowana osobom poszukującym pracy, kobiet, seniorów połączona z integracją.
- Kontynuacja sklepu SZAFKA DOBRA, który przez kilka miesięcy funkcjonował w przy CH PLAZA. Od 5 października 2022 r. pomoc jest realizowana w nowej lokalizacji przy os. Górali 8 w Krakowie.
- We współpracy z partnerami zagranicznymi zorganizowano relokacje ukraińskich uchodźców do Orleanu, Lille, Solury i Innsbrucka. Łącznie, w ramach relokacji zorganizowanych przez Kancelarię Prezydenta Miasta Krakowa we współpracy z zagranicznymi partnerami, na zachód Europy wyjechało 202 uchodźców z Ukrainy

Edukacja

Miasto, dzięki współpracy z dyrektorami szkół, przedszkoli i placówek, zdołało sprostać wyzwaniu jakie przyniosła wojna w Ukrainie, zwiększając liczbę uczniów/dzieci w już działających oddziałach lub klasach oraz tworząc oddziały przygotowawcze dla uczniów z Ukrainy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki. Do końca roku szkolnego 2021/2022 uruchomiono 98 oddziałów przygotowawczych w 61 szkołach, a uczyło się w nich 1827 uczniów (dla porównania przed wybuchem wojny w Ukrainie funkcjonowały tylko cztery takie oddziały).

Niezwykle pomocny okazał się, rozpoczęty jeszcze przed wybuchem kryzysu uchodźczego, program Akademia Asystentów Międzykulturowych, skierowany do osób, które w swojej codziennej pracy wspierają uczniów pochodzących z zagranicy w jak najlepszym odnalezieniu się w polskiej szkole. Wykształceni w ramach akademii asystenci i asystentki, którzy już w 2021 r. zatrudnieni byli w krakowskich szkołach w liczbie ponad 30 osób, stali się przewodnikami dla przybywających z Ukrainy nauczycieli chętnych do podjęcia pracy w takim charakterze.

Po 24 lutego 2022 r. zatrudniono 145 osób z obywatelstwem ukraińskim (16 nauczycieli, 103 asystentów międzykulturowych, 26 pracowników obsługi, m.in. na stanowiskach: dozorca, woźny, sprzątaczką, pomoc kuchenna, pomoc nauczyciela itp.). Wielu z nich znalazło pracę dzięki bazie ofert prowadzonej przez Wydział Edukacji UMK. Aby ułatwić im start w nowym miejscu pracy, miasto uruchomiło intensywny kurs języka polskiego prowadzony przez wykwalifikowanych lektorów (Kraków od wielu lat udziela nauczycielom wysokiego dofinansowania do studiów dających kwalifikacje do nauczania języka polskiego jako obcego, grupa osób z odpowiednimi uprawnieniami liczy już prawie 300 osób). Kurs został uzupełniony o moduł przygotowujący do rozpoczęcia pracy w szkole. Zorganizowane zostały też kursy z języka ukraińskiego dla polskich nauczycieli oraz pracowników obsługi i administracji. Zostały one sfinansowane ze środków Miasta Krakowa.

Po wybuchu wojny w Ukrainie krakowscy nauczyciele i pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych stanęli też przed ważnym zadaniem – koniecznością wsparcia uczniów i dzieci z doświadczeniem traumy wojennej.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne szybko uruchomiły infolinię pomocowe z myślą o dzieciach i rodzinach uchodźców, a Miasto zorganizowało specjalne szkolenia

i warsztaty dla nauczycieli, pedagogów, psychologów i edukatorów szkolnych (m.in. cykl webinarów „Dziecko i rodzina w obliczu wojny – interwencja kryzysowa, wsparcie psychologiczne, mediacja wielokulturowa”).

Do krakowskich przedszkoli i szkół uczęszcza 7995 uczniów-uchodźców z Ukrainy (stan na 16 lutego 2023 r.), w tym: 1857 w przedszkolach i punktach przedszkolnych, 4790 w szkołach podstawowych, 471 w liceach ogólnokształcących, 547 w szkołach dla młodzieży kształcących w zawodach, 330 w szkołach policealnych. Na ten moment w Krakowie wciąż działa aż 50 oddziałów przygotowawczych, do których uczęszcza 720 uczniów. Pozostali uczniowie będący uchodźcami z Ukrainy uczęszczają do oddziałów z innymi uczniami. W krakowskich szkołach wciąż pracują asystenci międzykulturowi. Uczniowie mogą liczyć także na pomoc nauczycieli władających językami ukraińskim lub rosyjskim – w sumie w samorządowych szkołach pracuje ich w tym roku szkolnym ponad 160.

W kwietniu 2022 r., dwa miesiące po wybuchu wojny w Ukrainie, w obliczu rosnącej fali uchodźców, Miasto Kraków i Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) zawarły porozumienie o współpracy i rozpoczęły działania na rzecz najmłodszych ofiar konfliktu w trzech obszarach zidentyfikowanych jako najpilniejsze: wsparcie psychologiczne, edukacja i ochrona zdrowia. Razem z UNICEF-em udało się wypracować wiele rozwiązań, dzięki którym ta pomoc nabrała systemowego charakteru. Miedzy innymi zrealizowano następujące projekty:

- Słoneczne Przestrzenie Wsparcia – osiem placówek usytuowanych w różnych lokalizacjach Krakowa, w których z pomocy psychologów, pedagogów i logopedów mogą korzystać zarówno dzieci z Ukrainy, jak i ich polscy rówieśnicy. To także miejsca pełne dodatkowych aktywności dla rodziców, nauczycieli oraz asystentów wielokulturowych.
- W ramach współpracy z UNICEF do krakowskich szkół trafiły też dodatkowe fundusze na zakup nowoczesnych komputerów (ponad 1 mln zł), książek oraz pomocy dydaktycznych w języku ukraińskim (500 tys. zł), środków czystości (330 tys. zł).
- Organizowane były także zajęcia rekreacyjno-integracyjne dla uczniów z Polski i Ukrainy. Dzięki wsparciu UNICEF wyposażono też jednostki edukacyjne ponad 7 tys. tabletów i laptopów. Mogą korzystać z nich zarówno ukraińscy, jak i polscy uczniowie.
- Uruchomionych zostało ponad 200 dodatkowych miejsc w przedszkolach dla dzieci z Ukrainy. Zatrudniono też więcej asystentów międzykulturowych, w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami.
- Zorganizowany został także cykl bezpłatnych kursów języka ukraińskiego połączonych z elementami poznawania kultury ukraińskiej oraz kursy języka polskiego połączone z elementami poznawania kultury polskiej.

Koalicja Otwarty Kraków – współpraca z organizacjami krakowskimi

Kraków jeszcze przed lutym 2022 r. prowadził intensywne działania na rzecz cudzoziemców w Krakowie i międzykulturowego miasta. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi ukraińskimi i działającymi na rzecz cudzoziemców w ramach Programu Otwarty Kraków. Dzięki tym doświadczeniom współpracy kilka dni po wybuchu wojny ponad 60 organizacji przystąpiło do Koalicji Otwarty Kraków, która była platformą wymiany informacji o potrzebach i działaniach poszczególnych organizacji i Miasta. Do dzisiaj organizacje skupione w koalicji współpracują ze sobą i realizują wspólne projekty, korzystają z pomieszczeń, wymieniają się informacją o potrzebach oraz przekazują sobie nadwyżki pomocy humanitarnej, co pozwala im dotrzeć do potrzebujących w całym mieście i różnych środowisk uchodźców. Dzięki tej współpracy udało się też kilku organizacjom wyspecjalizować w pewnych dziedzinach i tym samym uniknąć dublowania pomocy.

Organizacje pozarządowe, w części przy wsparciu Miasta, prowadzą kilkadziesiąt punktów pomocy humanitarnej, psychologicznej, opiekuńczej, świetlicowej, wsparcia prawnego i informacyjnego oraz integracyjnego. Miasto z poszczególnymi organizacjami prowadzi wspólne projekty takie m.in. jak: „Paczka pod choinkę” (zbiorka żywności i zabawek oraz innych przedmiotów), wyposażenie miejsc, wsparcie wolontariatem i inne.

Działania Miasta realizowane we współpracy z organizacjami międzynarodowymi

Miasto we współpracy ze światowymi organizacjami działającymi w tematyce problematyki uchodźczej (UNICEF, Fundacja CORE, UNHCR, IOM, Kościół Luteranów itp.), stara się podejmować działania na rzecz aklimatyzacji uchodźców, wspierając finansowo organizowane kursy językowe, pomoc w reorientacji zawodowej, czy finansując turnusy półkolonii dla dzieci z niepełnosprawnościami.

W dniu 22 kwietnia 2022 r. Prezydent Miasta Krakowa podpisał porozumienie pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Gminą Miejską Kraków, na rzecz wsparcia przebywających w Krakowie dzieci i rodzin, obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Na mocy przedmiotowego porozumienia, w lipcu 2022 r. Gmina Miejska Kraków otrzymała od UNICEF środki finansowe wysokości ponad 22,5 mln zł.

W ramach partnerstwa z UNICEF Miasto od lipca 2022 r. realizowało szereg działań wspierających dzieci i rodziny z Ukrainy, w tym m.in. utworzenie Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego, w którym organizowane są zajęcia szkolne, edukacyjne i rehabilitacyjne dla dzieci z niepełnosprawnościami; zapewnienie bezpłatnych miejsc opieki w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3; wsparcie psychologiczne poprzez organizację bezpłatnych konsultacji psychologicznych oraz pomocy psychoterapeutycznej; prowadzenie

SZAFY DOBRA – dystrybucja odzieży i obuwia dla rodzin uchodźczych; zapewnienie ciepłych posiłków dzieciom uchodźców w żłobkach, przedszkolach i szkołach; organizowanie kursów języka polskiego i ukraińskiego dla uczniów i pracowników szkół, czy też m.in. zapewnienie dodatkowych miejsc dla uczniów w przedszkolach.

Współpraca z UNICEF kontynuowana jest także w roku 2023 – w dniu 2 stycznia 2023 r. podpisano list o rozszerzeniu partnerstwa.

W zakresie działań Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia w I kwartale 2023 r. kontynuowana jest realizacja następujących zadań:

- prowadzenie Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego, w którym organizowane są zajęcia szkolne, edukacyjne i rehabilitacyjne dla docelowo 40 dzieci z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności z autyzmem. W Centrum zapewniana jest diagnoza dzieci wraz z wydaniem odpowiednich opinii oraz specjalistyczna terapia i rehabilitacja;
- zapewnienie wsparcia mieszkaniowego dla rodzin dzieci z niepełnosprawnościami – wynajem 12 mieszkań dla 13 rodzin (43 osób);
- zapewnienie bezpłatnych miejsc opieki w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi
- do lat 3 dzięki czemu możliwa jest aktywizacja zawodowa rodzica (z tej pomocy w 2022 r. skorzystało łącznie 193 dzieci);
- wsparcie psychologiczne poprzez organizację bezpłatnych konsultacji psychologicznych oraz pomocy psychoterapeutycznej (od lipca do grudnia przeprowadzono 1922 godziny konsultacji psychologicznych dla 1024 osób oraz 600 godzin psychoterapii dla 312 osób);
- prowadzenie SZAFY DOBRA – organizacja systemowego wsparcia. Osoby korzystające ze wsparcia otrzymują bezpłatnie odzież. Beneficjentami pomocy są głównie kobiety z dziećmi. Punkt jest czynny od środy do piątku w godzinach od 10.00 do 16.00. Zaopatrzenie punktu to głównie rzeczy pozyskiwane od międzynarodowych pomocowych organizacji pozarządowych, osób prywatnych oraz firm produkujących odzież. Obsługa punktu w dużym stopniu opiera się na wolontariacie. Planowany poziom osiągnięcia rezultatu

to nie mniej niż 3500 uchodźców, którym zostanie udzielona pomoc.

koszt 2022 r.: ok. 64 000 zł

koszt I kwartał 2023 r.: ok. 85 000 zł

W zakresie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie zrealizowano:

- organizowanie dodatkowych zajęć integracyjnych w 3 Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3, prowadzonych przez organizacje pozarządowe – w ramach realizacji zadania

w roku 2022 zrealizowano łącznie 1180 godzin dodatkowych zajęć integracyjnych, w których udział wzięło łącznie 3074 osób.

Współpraca będzie kontynuowana w kolejnym kwartale 2023 r.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował:

Rozszerzono działalność funkcjonujących na terenie Miasta Krakowa Placówek Wsparcia Dziennego (PWD), gdzie dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 roku życia mogą spędzić czas wolny.;

- koszt 2022 r.: 3 000 000 zł, ze wsparcia skorzystało 772 dzieci.
- Zrealizowano działania w środowisku na rzecz dzieci i rodzin z Ukrainy, mających na celu integrację uchodźców;
- koszt 2022 r.: 715 998,22 zł, ze wsparcia skorzystało 391 osób.
- Zapewniano wsparcie i ochronę dzieciom uchodźców i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym – nadzór nad realizacją zadań przez opiekunów tymczasowych, praca socjalna, zatrudnienie tłumaczy, obsługa stypendiów szkolnych dla dzieci uchodźców;
- koszt 2022 r.: 197 771,74 zł
- Ze wsparcia skorzystało :
 - 1030 dzieci pozostających pod opieką tymczasowych opiekunów, nad którymi sprawowano nadzór,
 - 14 osób objęto pracą socjalną,
 - 63 złożone wnioski o stypendia szkolne w specjalnie utworzonym punkcie,
 - uruchomiono 2 mieszkania chronione dla usamodzielniających się uchodźców mieszkających w zbiorowych centrach zakwaterowania, dla 14 osób.
- Zapewniano ciepłe posiłki dzieciom uchodźców w żłobkach, przedszkolach i szkołach;
- koszt 2022 r.: 3 037 600 zł, wsparciem objęto 5062 dzieci.
- Utworzono fundusz celowego na wsparcie finansowe dzieci pozostających pod opieką tymczasowych opiekunów;
- koszt 2022 r.: 714 869 zł, wsparciem objęto 268 dzieci.
- Udzielano profesjonalnego wsparcia opiekunom tymczasowym i dzieciom pozostającym pod ich opieką (pomoc prawna, organizacyjna i psychologiczna);
- koszt 2022 r.: 110 849,32 zł, wsparciem objęto 90 osób.
- Wzmocniono zdolności zatrudnionych pracowników socjalnych (szkolenia, superwizja itp. dla asystentów rodzinnych, specjalistów psychospołecznych i innych specjalistów środowiskowych);

- koszt 2022 r.: 28 492 zł, ze wsparcia skorzystało 78 osób.
- Wspierano profilaktykę i kontroli zakażeń poprzez działania sanitarne (np. środki czystości i dezynfekcji, czyszczenie i dezynfekcja toalet) w ośrodkach zakwaterowania całodobowego dla uchodźców;
 - koszt 2022 r.: 101 659,79 zł
 - koszt I kwartał 2023 r.: działanie nie jest realizowane w I kwartale 2023 r.
 - skorzystały 1963 osoby.
- Wspierano kampanii dotyczącej opieki zastępczej na poziomie społeczności lokalnej w celu promowania opieki rodzinnej (materiały informacyjne, organizacja lokalnych wydarzeń itp.);
 - koszt 2022 r.: 314 474,10 zł
 - koszt I kwartał 2023 r.: działanie nie jest realizowane w I kwartale 2023 r.

Od marca fundacja CORE Response wspierała Kraków w pomaganiu uchodźcom w różnych obszarach życia. Jest to możliwe dzięki porozumieniu, które zostało podpisane przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego i Prezesa Fundacji Sean`a Penn`a.

W ramach tej współpracy fundacja pokryła już koszty pobytu 20 osób starszych i niepełnosprawnych w prywatnym domu seniora za kwotę ponad 600 tys. złotych, usług pralniczych na potrzeby miejskich ośrodków pobytu za ponad 120 tys. zł, a także sfinansowała

5 grantów po 25 tys. dol. na koordynację wolontariatu. Pokryła także zakup środków dezynfekcyjnych oraz obsługę krakowskiego magazynu pomocy przy ul. Bartników. W tych pomocowych działaniach fundację wspierają finansowo także partnerzy z koreańskich firm.

CORE sfinansował również remont dwóch mieszkań dla uchodźczych rodzin. Wśród tych, do których adresowana jest ta pomoc są przede wszystkim osoby starsze lub niepełnosprawne, ale także osoby, które straciły dom w Ukrainie i muszą tutaj zacząć życie od nowa.

Realizowany jest systematycznie transport zorganizowanego przez Kościół Luteranów, którzy przekazali pomoc humanitarną na kwotę blisko 1,5 mln zł. Pomoc jest przekazana uchodźcom poprzez punkty pomocy prowadzone przez organizacje pozarządowe współpracujące z Miastem.

Gmina Miejska Kraków planuje uruchomienie placówki opiekuńczo-wychowawczej dla ukraińskich dzieci pozbawionych opieki, które przebywają na terenie naszego kraju. Nieruchomość została zakupiona 26 września 2022 r. za kwotę 2 450 000 zł. Rozpoczęcie działalności planowane jest na II kwartał 2023 r. Placówka będzie dysponowała 14 miejscami.

Na ten cel pozyskano darowizny od :

- Tajwan/Taipei: 1 885 500 zł
- Korea Płd./Daegu: 423 490 zł
- Austria/Wiedeń : 503 292,80 zł
- Niderlandy/Hoogeveen: 66 784,50 zł
- Polska- indywidualni darczyńcy : 4 146,41 zł

Apele i działalność międzynarodowa na rzecz Ukrainy

Od początku inwazji rosyjskiej władze Krakowa aktywnie angażowały się w pomoc w ochronie zabytków, organizowały i koordynowały transporty z materiałami zabezpieczającymi dziedzictwo kulturowe Lwowa, Kijowa, Charkowa i Odessy, występowały do organizacji międzynarodowych, organizowały zbiórki, a także współpracowały w tym zakresie z OWHC. W tym kontekście należy również podkreślić ważny głos Krakowa, jako pierwszego europejskiego miasta na Liście UNESCO, obok innych głosów międzynarodowych, jak np. Europa Nostra, w sprawie przesunięcia terminu 45. sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa, która miała się odbyć w czerwcu 2022 r. w Kazaniu, pod przewodnictwem Rosji. W niniejszej sprawie Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski skierował list do Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa, apelując do Państw członkowskich o odstąpienie od decyzji organizacji 45. sesji Komitetu w Kazaniu w Rosji.

- ICORN - Podczas Walnego Zgromadzenia ICORN w Gdańsku Robert Piaskowski Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury, zaprezentował doświadczenia Krakowa w organizacji pobytów rezydencjalnych w rozmaitych programach ochronnych i literackich, a także brał udział w rozmowie merów na temat pomocy udzielonej przez Kraków i jego mieszkańców uchodźcom z Ukrainy.

Pomoc przekazana Ukrainie przez miasto Kraków

- Kraków przekazał łącznie 89 ładunków naczep ciężarowych, 141 ciężarówek, 1 karetkę pogotowia oraz 6 autobusów miejskich z darami.
- Autobusy służą komunikacji miejskiej we Lwowie. Łącznie Kraków przekazał ponad 1000 ton darów.
- W odpowiedzi na apel prezydenta Krakowa o pomoc objętej wojną Ukrainie, ponad 20 miast w tym partnerskie i współpracujące przekazały dary na rzecz potrzebujących. Dotarły do Ukrainy transporty m.in. leków, sprzętu medycznego, żywności, a także generatory prądotwórcze.
- W marcu 2023 r. z pomocą Krakowskich Zakładów Wodociągowych wysłano 4 ładunki naczep ciężarowych pomocy humanitarnej do Ukrainy z darami od mieszkańców oraz darów przekazanych przez UNICEF.

Pomoc miast partnerskich dla Ukrainy

Norymberga przekazała Ukrainie przez Kraków transporty leków, artykułów higienicznych, sprzętu medycznego dla szpitali, sprzętu strażackiego. Pomoc humanitarna została zorganizowana przez Urząd Miasta Norymbergi i lokalne lotnisko. Darowizna pieniężna Norymbergi w wysokości 10 tys. euro została wykorzystana na zakup leków.

Lipsk przekazał 50 tys. euro na utworzenie Centrum Pobytu dla sierot wojennych w Krakowie oraz 20 tys. euro dla Stowarzyszenia „Siemacha”, na wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci z Ukrainy. Urząd Miasta Lipska we współpracy ze szpitalem St. Georg przekazał do Krakowa, w celu dalszego przewiezienia do Kijowa, kilka transportów specjalistycznych leków i wartościowego sprzętu medycznego, w tym mikroskop operacyjny Leica M525 F40 o wartości 44 500 euro.

Frankfurt nad Menem przekazał transport humanitarny o wartości 100 tys. euro. Zorganizował koncert charytatywny, podczas którego zebrano ponad 17 tys. euro, przekazanych na zakup leków dla Ukrainy (leki kupował krakowski szpital im. S. Żeromskiego i transportował Urząd Miasta Krakowa). Przekazał 30 tys. euro na zakup bonów do marketów dla ukraińskich uchodźców w Krakowie.

Orlean wysłał łącznie 5 ładunków naczep ciężarowych z pomocą humanitarną. Część została przekazana uchodźcom w Krakowie, większość - po przeładowaniu w Krakowie lub Przemyślu - trafiła na Ukrainę. W ramach relokacji francuskie miasto przyjęło 48 uchodźców.

Trondheim przekazał dwa średniej wielkości agregaty prądowórcze, które Kraków przewiózł do Lwowa.

Innsbruck przekazał transport pomocy humanitarnej dla uchodźców w Krakowie oraz darowiznę w kwocie 40 tys. euro na zakup leków dla Ukrainy. W ramach relokacji Innsbruck przyjął 63 uchodźców.

Solura przejęła 46 ukraińskich uchodźców w ramach akcji relokacji.

Bordeaux - stowarzyszenie Solidarni Strażacy, za pośrednictwem Urzędu Miasta Bordeaux, przekazało do krakowskiego magazynu pomocy tir z artykułami medycznymi. Rada Miasta Bordeaux przekazała Internationaler Bund Polska - organizacji pomagającej uchodźcom w Krakowie - darowiznę w wysokości 10 tys. euro.

Edynburg przekazał do Krakowa 3000 worków na piasek dla ochrony ukraińskich zabytków.

Rochester przekazał na dedykowane pomocy dla Ukrainy konto Urzędu Miasta Krakowa łącznie kwotę 26 857,36 USD, pochodzącą ze zbiórki zorganizowanej przez Komitet Miast Siostrzanych Kraków-Rochester oraz Polish Heritage Society of Rochester, przy zaangażowaniu lokalnej społeczności.

Wiedeń, Bratysława, Pecz oraz czeski Ołomuniec zorganizowały pomoc we własnym zakresie. Inne miasta/regiony/kraje:

Monachium przekazało przez Kraków do Kijowa 3 transporty - ładunki naczep ciężarowych - ze sprzętem strażackim oraz 2 ładunki naczep z żywnością dla dzieci.

Bergen przekazało 2 średniej wielkości generatory prądowórcze, które zostały przewiezione do Lwowa.

Departament Nord (Francja) – zorganizował transport żywności dla uchodźców oraz transport leków specjalistycznych (w tym insulina), który przekazano bezpośrednio do fundacji Wolno Nam.

Estonia - do Krakowa przyjechał duży agregat prądotwórczy (o wadze 1,5 tony), który został przekazany koleją do Kijowa, gdzie zasila awaryjnie fabrykę chleba „Kyivchlib”.

Niemcy - Kancelaria Prezydenta Republiki Federalnej Niemiec zorganizowała transport leków, które zostały przekazane do krakowskiego MOPS, a następnie do punktu recepcyjnego dla uchodźców przy ul. Kopernika.

Irlandia - Polskie Towarzystwo w Dublinie oraz przedsiębiorcy z Cork zorganizowali kilkadziesiąt ładunków naczep ciężarowych z pomocą humanitarną, m.in. żywnością, chemią gospodarczą, środkami higieny, lekami i sprzętem medycznym. Ich pomoc była przewożona przez Kraków do Sambora, a następnie przekazywana do innych miast Ukrainy.

Tajwan - za pośrednictwem Biura Przedstawicielskiego Tajpej w Warszawie przekazał 500 tys. USD na zakup lokalu na specjalistyczno-terapeutyczną placówkę dla dzieci-sierot uchodźców z Ukrainy oraz na zakup miejsc w prywatnych domach opieki w Krakowie dla seniorów z Ukrainy.

Polonia na całym świecie mocno angażuje się na rzecz pomocy Ukrainie. Zbiórkę darów oraz funduszy przeprowadziła m.in. organizacja charytatywna Cooltura Polish Community Centre przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Belfaście. Przekazano ponad 40 ton darów.